

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ФОРМУВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ
ТЕРИТОРІЙ”
(для бакалаврів, спеціалістів)

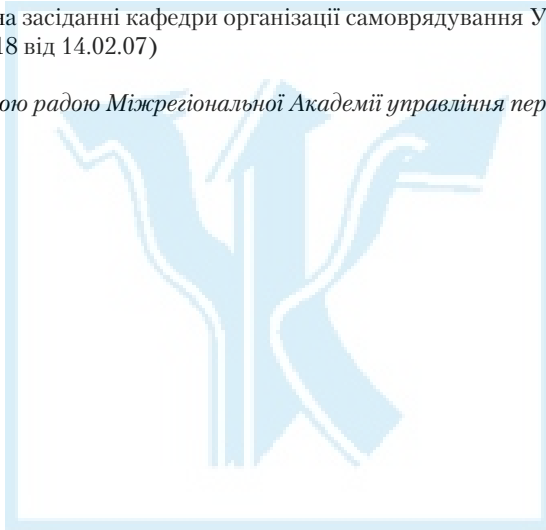
МАУП

Київ 2007

Підготовлено професором кафедри організації самоврядування
В. В. Омельчуком

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування УВКІ МАУП
(протокол № 18 від 14.02.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Омельчук В. В. Навчальна програма дисципліни “Формування інфраструктури територій” (для бакалаврів, спеціалістів). – К.: МАУП, 2007. – 26 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Формування інфраструктури територій”, теми контрольних робіт, вказівки до виконання контрольної роботи, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2007

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

“Формування інфраструктури територій” — одна з дисциплін, що дає основну базу знань, необхідну для ефективної діяльності фахівців у державному управлінні та місцевому самоврядуванні як теоретиків, так і практиків. Це зумовлено з'ясуванням комплексу питань, пов'язаних з розвитком української державності, передусім значенням формування інфраструктури територій у виробленні та реалізації державної політики в Україні.

Мета курсу — висвітлити питання формування інфраструктури територій у процесі забезпечення системності державної політики, передусім механізмів її реалізації на регіональному рівні. Розглядається нормативно-правова база взаємодії органів державної влади, управління, місцевого самоврядування різних рівнів у формуванні інфраструктури територій.

Вивчаються сучасні моделі і шляхи формування інфраструктури територій в Україні та Європі, стратегія розробки державних, регіональних, відомчих, галузевих, міжгалузевих програм у різних сферах державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування.

Всебічне засвоєння матеріалу курсу дає можливість студентам *знати*:

- теоретичні і правові засади формування інфраструктури територій, її складові як елементи політики регіонального розвитку;
- основні напрями формування інфраструктури територій, їх становлення в системі політики регіонального розвитку;
- практику формування інфраструктури територій;

уміти

застосовувати:

- категорії формування інфраструктури територій, сучасні методологічні підходи у формуванні в складі державної регіональної політики та політики органів місцевого самоврядування;
- законодавчі акти, форми і методи формування інфраструктури територій з урахуванням земельних відносин та довілля для аналізу та вирішення регіональних проблем;
- технологію, форми й методи оперативного і стратегічного формування інфраструктури територій;

- як адміністративні, так і економічні важелі формування інфраструктури територій;

визначати:

- оптимальні шляхи формування інфраструктури територій та його місце в загальній системі державного та регіонального управління і місцевого самоврядування;
- ефективність діючих форм і методів формування інфраструктури територій за результатами аналізу планів і програм територій, вітчизняного й зарубіжного досвіду їх реалізації в контексті європейської інтеграції, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу;
- показники розвитку регіону на найближчу й віддалену перспективу на основі існуючого стану справ за умов наявних ресурсів у межах чинного правового поля шляхом зіставлення ресурсів і потреб;
- основні напрями вдосконалення організаційно-економічних механізмів формування інфраструктури територій щодо забезпечення охорони навколишнього середовища регіону;
- пріоритетні напрями розвитку інфраструктури регіону, застосовуючи комплексний підхід до аналізу державної політики та за результатами вивчення показників суспільного життя, використовуючи методи кореляційно-регресивного аналізу;

розробляти:

- плани, пропозиції (проекти) державних, регіональних і галузевих програм розвитку інфраструктури територій за результатами аналізу державної політики та стану регіону на основі методології конструювання моделей виходячи із ресурсного забезпечення та механізмів запровадження державно-управлінських рішень та керувати процесом планування та проектами;
- пропозиції щодо вдосконалення чинних планів формування інфраструктури територій на підставі визначення юридичних властивостей і на основі виявлених ознак їхньої недосконалості за результатами вивчення й аналізу ефективності діючих документів, існуючої практики регулювання суспільних відносин;
- проекти нормативно-правових актів, спрямовані на підтримку інфраструктури регіону, забезпечення функціонування структур, які побудовані на різних формах власності, у регіонах на

засадах конституційно-правової регламентації законодавчого та нормотворчого процесів;

- внутрішню нормативну документацію (накази, розпорядження) щодо виконання завдань міжнародних, державних, регіональних, галузевих, міжгалузевих програм і проектів розвитку інфраструктури територій на засадах конкурсного відбору виконавців (тендер, грант, конкурс) шляхом застосування методів системного аналізу;
- практичні рекомендації для органів державної влади й місцевого самоврядування щодо вибору ефективних інструментів і варіантів розвитку інфраструктури територій на основі методів порівняльного аналізу стану національного і регіональних ринків, ступеня відкритості, стабільності й ефективності;
- механізм реалізації стратегії, стратегічний план формування інфраструктури територій, вимоги до програми; здійснювати при плануванні аналіз зовнішніх і внутрішніх факторів, організувати роботу груп, забезпечувати єдність мети, завдань і засобів реалізації програми формування інфраструктури територій, контролювати процес і результати реалізації програми формування інфраструктури територій;

аналізувати:

- проблеми, ресурсний потенціал і напрями формування інфраструктури територій;
- процеси формування інфраструктури територій та його елементи, шляхи й методи вдосконалення структури його інституційного забезпечення, політико-правові проблеми формування, приймати відповідні управлінські рішення;

контролювати:

- виконання заходів формування інфраструктури територій, відповідної нормативно-правової бази для їхнього коригування в обумовлені терміни засобами адміністрування.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ФОРМУВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ТЕРИТОРІЙ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні основи формування інфраструктури територій Сутність, об’єкт та функції формування інфраструктури територій
2	Цілі, завдання, критерії формування інфраструктури територій
3	Формування інфраструктури територій в політиці регіонального розвитку України
4	Змістовий модуль II. Механізми формування інфраструктури територій Аналіз формування інфраструктури територій
5	Прогнозування формування інфраструктури територій
6	Планування формування інфраструктури територій
7	Проектування інфраструктури територій
8	Змістовий модуль III. Організаційно-правові засади формування інфраструктури територій Формування організаційної структури управління регіоном
9	Місцеві державні адміністрації у формування інфраструктури територій
10	Органи місцевого самоврядування у формуванні інфраструктури територій
11	Змістовий модуль IV. Формування інфраструктури соціально-економічного та гуманітарного розвитку територій Формування комунікаційного забезпечення територій
12	Формування соціальної інфраструктури територій
13	Бюджетна та фінансова сфери регіону
14	Формування інфраструктури природокористування
15	Формування інфраструктури гуманітарного розвитку регіону
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“ФОРМУВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ
ТЕРИТОРІЙ”

**Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні основи
формування інфраструктури територій**

***Тема 1. Сутність, об’єкт та функції формування
інфраструктури територій***

Сутність формування інфраструктури територій як навчальної дисципліни. Предмет формування інфраструктури територій. Функції формування інфраструктури територій. Основи теорії формування інфраструктури територій. Наукові основи розробки концепції формування інфраструктури територій.

Література [1; 3; 16; 21; 23; 24]

***Тема 2. Цілі, завдання, критерії формування
інфраструктури територій***

Цілі формування інфраструктури територій. Завдання формування інфраструктури територій. Критерії ефективності та практичної значущості формування інфраструктури територій. Чинники, пріоритети, напрями реалізації формування інфраструктури територій. Діагностика проблем формування інфраструктури територій. Формування інфраструктури територій як діяльність особливого типу.

Література [21; 23; 24; 26; 27; 34]

***Тема 3. Формування інфраструктури територій
у політиці регіонального розвитку України***

Організація управління інфраструктурним розвитком регіону. Організаційно-правові аспекти формування регіонального управління інфраструктурою. Пріоритети формування інфраструктури територій у стратегії регіонального розвитку. Централізація і децентралізація формування інфраструктури територій в умовах становлення Української державності. Формування інституційного забезпечення регіональної політики держави та її основні компоненти. Основи стратегічного планування інфраструктури територій у виробленні державної регіональної політики. Основні методи та важелі

державного регулювання формування інфраструктури територій. Розробка стратегічного плану регіональних інституцій. Впровадження стратегії, форми та методи формування інституційного забезпечення регіонального розвитку та їх еволюція.

Література [21; 23; 24; 26; 27; 34; 37]

Змістовий модуль II. Механізми формування інфраструктури територій

Тема 4. Аналіз формування інфраструктури територій

Аналіз формування інфраструктури територій. Аналіз технічної модернізації інфраструктури територій. Аналіз інженерної інфраструктури регіонального розвитку. Аналіз розвитку економічних районів України. Види та методи аналізу інфраструктури регіонального розвитку. Стратегічний аналіз інфраструктурного середовища. Характеристика внутрішнього стану регіону та регіональних інституцій.

Література [3; 6; 21; 23; 24; 34]

Тема 5. Прогнозування формування інфраструктури територій

Прогнозування інфраструктури територій: поняття, сутність, форми та методи. Система прогнозів розвитку інфраструктури територій. Порядок розроблення прогнозів інфраструктури. Прогнозування регіонального розвитку інфраструктури. Довгострокове, середньострокове та короткострокове прогнозування інфраструктури. Макропропорції у прогнозуванні інфраструктури.

Література [16; 21; 23; 24; 29; 37]

Тема 6. Планування формування інфраструктури територій

Сутність, форми та методи планування формування інфраструктури територій та його еволюція. Макропропорції, цільове орієнтування стратегії та визначення пріоритетів формування інфраструктури територій. Система стратегічного планування формування інфраструктури територій та її складові. Сутність, форми, методи та особливості стратегічного планування формування інфраструктури територій. Етапи та функції стратегічного планування формування інфраструктури територій. Технологія, системи, моделі та органі-

заційне забезпечення процесу стратегічного планування формування інфраструктури територій. Довгострокові і середньострокові документи та пріоритети стратегії стратегічного планування формування інфраструктури територій у державному управлінні. Розробка програм розвитку інфраструктури регіонів та стратегія євроінтеграції України. Розробка стратегічного плану розвитку регіональних інституцій: аналіз зовнішніх і внутрішніх факторів; визначення місії та стратегічних цілей; розробка програми інституцій; показники оцінки діяльності; фінансовий план. Впровадження стратегії розвитку інфраструктури. Оцінювання (вимірювання) та моніторинг результатів реалізації стратегій формування інфраструктури територій. Маркетингова інформація у плануванні розвитку територій. Регіональний маркетинг і маркетинг муніципальних послуг у плануванні розвитку інфраструктури.

Література [4–6; 9; 21; 23; 24]

Тема 7. Проектування інфраструктури територій

Розробка проектів побудови та розвитку інфраструктури територій. Керівник проекту інфраструктури територій. Створення проектної команди. Виникнення проекту інфраструктури територій. Управління змістом проекту. Управління часом у проекті. Управління вартістю у проекті. Управління якістю у проекті інфраструктури територій. Управління людськими ресурсами у проекті. Управління комунікаціями у проекті. Проектні ризики та управління ризиком у проекті. Управління закупівлями у проекті. Упровадження проекту. Завершення проекту. Фінансування, кошторис і бюджет проекту інфраструктури територій.

Література [3; 5; 9; 21; 23; 24; 29; 30]

Змістовий модуль III. Організаційно-правові засади формування інфраструктури територій

Тема 8. Формування організаційної структури управління регіоном

Формування регіональних і муніципальних органів, установ та організацій. Органи управління інфраструктурою територій. Взаємодія органів державної влади, управління, самоврядування у формуванні, аналізі, прогнозуванні, плануванні інфраструктури тери-

торій. Вдосконалення організаційно-функціональної структури місцевих органів влади в Україні. Забезпечення відкритості та прозорості управління інфраструктурою територій. Планування взаємодії органів влади, управління, місцевого самоврядування та самоорганізації населення у формуванні інфраструктури. Планування взаємодії органів державної влади, регіонального управління, місцевого самоврядування та самоорганізації населення в забезпеченні реалізації програм регіонального розвитку інфраструктури. Планування взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування при формуванні інституцій єдиного гуманітарного простору в Україні та її регіональні особливості. Забезпечення планування у системі органів влади і управління (концептуальне, кадрове, фінансове, організаційно-функціональне). Порядок реалізації та коригування проєктів.

Література [1; 3; 5; 9; 16; 18; 21; 23; 24]

Тема 9. Місцеві державні адміністрації у формуванні інфраструктури територій

Основні методи державного регулювання розвитку регіональної інфраструктури. Важелі державного регулювання розвитку інфраструктури територій. Облік і контроль у розвитку інфраструктури територій. Місцеві державні адміністрації (МДА) у формуванні інфраструктури територій. Діяльність ОДА у формуванні інфраструктури територій. Діяльність РДА у формуванні інфраструктури територій. Повноваження та функції місцевих органів виконавчої влади у формуванні інфраструктури територій. Кадрове та фінансове забезпечення формування інфраструктури територій. Характеристика внутрішнього стану органу влади. Стратегія євроінтеграції України і інфраструктура державних інституцій. Організація проєктувальної діяльності органів і посадових осіб МДА з формування інфраструктури територій.

Література [3; 11; 21; 23; 24; 34; 38]

Тема 10. Органи місцевого самоврядування у формуванні інфраструктури територій

Діяльність органів місцевого самоврядування (ОМС) у формуванні інфраструктури територій. Структура обласних, міських, районних, районних у містах рад. Формування інфраструктури територій

у перспективних (річних), поточних (квартальних), оперативних (місячних, тижневих) планах діяльності ОМС. Завдання, функції та повноваження ОМС у формуванні інфраструктури територій. Виконавчі органи рад у формуванні інфраструктури територій. Кадрове, матеріальне та фінансове забезпечення діяльності ОМС з формування інфраструктури територій. Організація роботи проектувальної діяльності органів і посадових осіб ОМС у формуванні інфраструктури територій.

Література [3; 6; 10; 18; 21; 23; 24]

Змістовий модуль IV. Формування інфраструктури соціально-економічного та гуманітарного розвитку територій

Тема 11. Формування комунікаційного забезпечення територій

Організаційно-правові засади комунікаційного забезпечення територій. Формування інфраструктури соціально-економічного розвитку регіону. Розвиток міської та регіональної інфраструктури. Виробнича інфраструктура регіону (міста, території). Транспортна інфраструктура регіону. Наукова інфраструктура регіону. Соціально-економічна інфраструктура комунікаційного комплексу регіону. Управління соціально-економічними відносинами у сфері комунікацій. Політика економічного зростання у сфері надання громадських послуг. Засади формування соціально-економічної інфраструктури комунікаційного комплексу. Базові положення управління соціально-економічними відносинами у сфері комунікаційних послуг. Стратегії розвитку комунікаційної системи міста та регіону. Структурні перетворення у взаємовідносинах ОМС з підприємствами та організаціями комунікаційного обслуговування.

Література [21; 23; 24; 52; 60; 62]

Тема 12. Формування соціальної інфраструктури територій

Управління трудовими ресурсами регіону та сучасні тенденції їх розвитку. Регіональні особливості планування відтворення трудових ресурсів у період ринкових трансформацій економіки. Методи оцінювання використання трудових ресурсів регіону. Системний підхід до управління трудовими ресурсами регіону. Проблеми ефек-

тивного використання трудових ресурсів регіону. Соціальна інфраструктура і житлова політика у населених пунктах (містах).

Література [21; 23; 24; 57; 58; 60; 67]

Тема 13. Бюджетна та фінансова сфери регіону

Бюджетні ресурси регіону. Органи управління та планування бюджетної політики. Фінансові ресурси регіональних підприємств і фінанси місцевих органів влади. Повноваження місцевих органів влади та управління у сфері бюджету та фінансів. Фінансово-кредитні регіональні та муніципальні установи, підприємства та організації. Банківська мережа. Інвестиційна інфраструктура та механізми залучення інвестицій у регіон. Формування регіональних інвестиційних програм і планів. Інфраструктура депресивних регіонів та спеціальних (вільних) економічних зон.

Література [21; 23; 24; 45; 46; 55]

Тема 14. Формування інфраструктури природокористування

Містобудівна інфраструктура. Система управління використанням природних ресурсів. Державне регулювання у сфері використання природних ресурсів. Управління земельним ринком та земельний кадастр. Земельно-реєстраційні органи.

Регіональна екологічна політика та механізми її реалізації. Природоохоронна інфраструктура. Органи охорони навколишнього середовища і раціонального природокористування. Оптимізація ефективного природокористування регіону. Системи екологічної безпеки регіону. Механізми запровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій.

Література: [12; 21; 23; 24; 36; 48; 57]

Тема 15. Формування інфраструктури гуманітарного розвитку регіону

Інституційне забезпечення реалізації державної мовної політики у регіоні. Заклади та органи управління освітою у регіоні. Гуманізації та гуманітаризація освітянського процесу в регіоні. Фінансове та кадрове забезпечення державної освітянської політики на регіональному рівні. Інформаційний простір регіону. Планування культурної інфраструктури та її розвитку. Інфраструктура охорони національної культурної спадщини України у регіоні. Церква та релігійні громади

у регіоні. Інфраструктура та механізми репатріації та адаптації національних меншин у регіональні процеси.

Література [2; 17; 21; 23; 24; 46]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студенти (слухачі) виконують контрольну роботу. Номер варіанта контрольної роботи студент визначає самостійно за останньою цифрою номера своєї залікової книжки.

Контрольна робота виконується на аркушах паперу формату А4 обсягом щонайменше 15 сторінок друкованого тексту (Times New Roman, 14). Для чіткого та послідовного викладу матеріалу необхідно скласти план контрольної роботи, який має містити такі обов'язкові структурні частини:

вступ (до 2 сторінок) — висвітлюється суть і значення теми;

основна частина — розкривається зміст питань теми роботи, наводяться зауваження;

висновки — підсумовується зібраний матеріал та наводяться пропозиції;

список використаних джерел, на які є посилання в тексті.

Контрольна робота оформлюється відповідно до методичних вимог: титульна сторінка, де вказується тема роботи, прізвище та ім'я виконавця, його група та навчальний структурний підрозділ (інститут, кафедра), дата виконання, підпис виконавця.

У встановлений термін робота подається на перевірку на кафедру. До заліку студент допускається, якщо контрольну роботу оцінено позитивно.

Під час написання контрольної роботи студент має використовувати вітчизняні та зарубіжні інформаційні матеріали, самостійно здійснювати пошук документальної та фактографічної інформації, систематизацію та узагальнення даних, виявляти ключові моменти, використовувати електронну пошту та телеконференції, застосовуючи методи пошуку в мережі Інтернет. У разі необхідності слід проводити реферування документів, формуючи власні погляди на явища, події та процеси, базуючись на знанні граматичних форм.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Сутність формування інфраструктури територій.
2. Об'єкт та функції формування інфраструктури територій.
3. Цілі формування інфраструктури територій.
4. Завдання та критерії формування інфраструктури територій.
5. Формування інфраструктури територій в політиці регіонального розвитку.
6. Формування інфраструктури у політиці регіонального розвитку України.
7. Інституційне забезпечення регіонального розвитку.
8. Аналіз формування інфраструктури територій.
9. Прогнозування формування інфраструктури територій.
10. Планування формування інфраструктури територій.
11. Централізація і децентралізація в управлінні інфраструктурою територій.
12. Інфраструктура гуманітарного розвитку регіону.
13. Інституційне забезпечення реалізації державної мовної політики у регіоні.
14. Інфраструктура культурного розвитку регіону.
15. Соціальна інфраструктура регіону.
16. Інфраструктура адаптації національних меншин у регіональному розвитку.
17. Взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування у формуванні інфраструктури територій.
18. Фінансово-бюджетна інфраструктура регіону.
19. Інфраструктура регіональної екологічної політики.
20. Містобудівна інфраструктура регіону.
21. Розвиток регіональних інституцій у зарубіжних країнах.
22. Організаційно-правові засади управління соціально-економічним розвитком регіону.
23. Формування виробничої інфраструктури регіону (міста, території).
24. Формування соціальної інфраструктури населених пунктів та її розвиток.
25. Формування транспортної інфраструктури регіону.
26. Формування регіональної житлової інфраструктури.
27. Формування наукової інфраструктури регіону.

28. Формування соціально-економічної інфраструктури комунікаційного комплексу регіону.
29. Формування інфраструктури управління земельними ресурсами регіону.
30. Формування системи відтворення трудових ресурсів регіонів.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Сутність формування інфраструктури територій.
2. Критерії та показники формування інфраструктури територій.
3. Цілі формування інфраструктури територій.
4. Проаналізуйте сучасні механізми й методи формування інфраструктури залучення кредитних та інвестиційних ресурсів в економіку регіону.
5. Охарактеризуйте інституційне забезпечення реалізації державної мовної політики у регіоні.
6. Особливості формування інфраструктури територій на сучасному етапі розвитку України.
7. Категорії формування інфраструктури територій в регіональному розвитку та сучасні методологічні підходи до її вдосконалення.
8. Основні складові комунікаційного забезпечення регіону.
9. Особливості розвитку регіональної інфраструктури.
10. Поясніть необхідність формування збалансованої фінансово-бюджетної сфери регіону.
11. Сутність сучасних механізмів і методів формування інфраструктури залучення кредитних та інвестиційних ресурсів в економіку регіону.
12. Охарактеризуйте переваги розвиненої банківської інфраструктури регіону для збільшення регіональних накопичень і стабільності фінансових ринків.
13. Сутність соціальної інфраструктури населених пунктів регіону.
14. Проаналізуйте перспективні напрями формування сфери управління земельними ресурсами регіону.
15. Поясніть базові принципи формування регіональної інфраструктури.
16. Охарактеризуйте чинники (інституції), які впливають на формування соціально-економічного становища регіону, його ресурс-

ного потенціалу в системі територіального розміщення продуктивних сил України.

17. Охарактеризуйте системний підхід при визначенні стратегії формування комунікаційної системи.
18. Проаналізуйте механізми й методи формування системи управління економікою регіону виходячи із завдань економічної реформи.
19. Основні напрями стратегічного формування механізмів державної регіональної політики.
20. Розкрийте основні напрями дослідження формування інституційного забезпечення політики регіонального розвитку.
21. Проаналізуйте методи визначення ефективності формування регіональної інфраструктури.
22. Визначте особливості формування інфраструктури управління трудовими ресурсами регіону.
23. Охарактеризуйте стан нормативно-правової бази формування інфраструктури регіонального розвитку та шляхи її вдосконалення.
24. Розкрийте значення формування інфраструктури у розвитку житлово-комунального господарства регіону.
25. Оцініть пріоритетні напрями формування інфраструктури бюджетної сфери регіону.
26. Розкрийте технологію, форми й методи стратегічного та оперативного формування інфраструктури регіону.
27. Охарактеризуйте формування інфраструктури залучення додаткових коштів для вирішення нагальних і перспективних проблем розвитку регіону, передусім вільних економічних зон та депресивних територій.
28. Проаналізуйте формування інфраструктури політико-правового управління регіоном.
29. Оцініть формування системи відтворення трудових ресурсів регіонів.
30. Розкрийте основні напрями формування інфраструктури у контексті реформування адміністративно-територіальної системи в сучасній Україні.
31. Охарактеризуйте плани, проекти та програми формування інфраструктури регіону на найближчу й віддалену перспективу на основі існуючого стану справ за умови наявних ресурсів у межах чинного правового поля шляхом зіставлення ресурсів і потреб.

32. Оцініть проблему формування інфраструктури запровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій у регіонах, визначте основні напрями вдосконалення організаційно-економічних механізмів забезпечення охорони навколишнього середовища.
33. Складові інфраструктури культурного розвитку регіону.
34. Діагностика проблем формування інфраструктури територій.
35. Проаналізуйте шляхи формування виробничої інфраструктури регіону.
36. Основні напрями планування стратегії розвитку регіональної інфраструктури.
37. Підготуйте пропозиції щодо інфраструктури регіональної фінансово-бюджетної політики.
38. Охарактеризуйте планування комунікативного забезпечення регіону.
39. Оцініть розробку стратегій розвитку інфраструктури регіону.
40. Сутність реформування інфраструктури регіону.
41. Ознайомте із розвитком регіональної інфраструктури зарубіжних країн.
42. Проаналізуйте напрями змін основних характеристик трудових ресурсів регіону.
43. Охарактеризуйте порядок підготовки внутрішньої нормативної документації щодо програм і проектів розвитку регіональної інфраструктури.
44. Особливості планування управління трудовими ресурсами регіону.
45. Назвіть складові підготовки планів, програм та проектів для органів державної влади й місцевого самоврядування щодо вибору ефективних інструментів і варіантів розвитку регіональної інфраструктури.
46. Охарактеризуйте особливості розвитку транспортної інфраструктури регіону.
47. Сутність регіональної житлової політики.
48. Основні механізми процесу інтеграції національних меншин у регіональні гуманітарні процеси.
49. Особливості інституційного забезпечення взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування з Церквою та релігійними організаціями регіону.
50. Оцініть місцеві бюджети та пріоритетні напрями використання бюджетних ресурсів.

51. Охарактеризуйте управління соціально-економічними відносинами та інфраструктурою комунікаційного забезпечення територій.
52. Висвітліть сучасні тенденції розвитку трудових ресурсів регіону.
53. Охарактеризуйте досягнення збалансованості фінансово-інвестиційних ресурсів регіону.
54. Розкрийте регіональні особливості основних та альтернативних джерел поповнення місцевих бюджетів.
55. Оцініть значення соціальної інфраструктури населених пунктів в розвитку регіону.
56. Місце і роль місцевих фінансів в економічній системі держави та регіону.
57. Основні принципи та перспективи механізмів ефективного використання трудових ресурсів регіону.
58. Механізми діагностики основних проблем реалізації державної мовної політики у регіоні та планування шляхів їх подолання.
59. Сутність типової моделі процесу аналізу розвитку регіональної інфраструктури.
60. Розкрийте особливості використання наукової інфраструктури регіону та її значущість у плануванні розвитку територій.
61. Розкрийте концептуальні засади створення нової національної системи розвитку інфраструктури територій.
62. Основні підходи до формування стратегій регіонального розвитку.
63. Європейський досвід співпраці органів державної влади та ОМС у розвитку інфраструктури територій.
64. Що розуміється під стратифікацією регіонального простору?
65. Проаналізуйте картографічний метод планування розвитку інженерної інфраструктури територій.
66. Визначте місце зонінгу у формуванні інфраструктури територій.
67. Охарактеризуйте зонування території.
68. Сутність індикативного планування формування інфраструктури територій.
69. Зміст директивного планування формування інфраструктури територій.
70. Роль екоаудиту у розвитку інфраструктури територій.
71. Проаналізуйте комплексну безпеку території.

72. Розкрийте програмне планування розвитку територій.
73. Місце інженерної інфраструктури у плануванні розвитку територій.
74. Програми розвитку економічної і соціальної інфраструктури регіону.
75. Дайте оцінку внутрішньому середовищу інфраструктури.
76. Виділіть основні ознаки бюджету розвитку та його значення для розвитку інфраструктури.
77. Розкрийте місцевий бюджет як фінансову базу розвитку інфраструктури регіону.
78. Оцініть балансовий метод планування.
79. Особливості Державної стратегії регіонального розвитку.
80. Визначте бенчмаркінг.
81. Місце інфраструктури у Генеральному плані розвитку міста.
82. Аналіз ефективності розвитку інфраструктури територій.
83. Пропорції відтворювання.
84. Оцініть SWOT-аналіз у розвитку інфраструктури територій.
85. Стратегічний вибір інфраструктури міста.
86. Стратегічний план розвитку інфраструктури населеного пункту.
87. Шляхи залучення додаткових позабюджетних ресурсів до розвитку інфраструктури населеного пункту.
88. Оцініть стратегічне бачення розвитку інфраструктури міста.
89. Можливі делеговані повноваження ОМС та місцевих органів виконавчої влади у формуванні інфраструктури територій.
90. Особливості ситуаційного аналізу при формуванні інфраструктури територій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Адміністративно-територіальний* устрій України. Проблемні питання та можливі шляхи їх вирішення / С. О. Сивоконь, В. А. Яцюк, А. П. Заєць, О. Я. Матвіїшин та ін.; За заг. ред. В. Г. Яцуби. — К., 2003. — 321 с.
2. *Антонюк О. В.* Основи етнополітики: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. — К.: МАУП, 2005. — 432 с.
3. *Бакуменко В. Д.* Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики. — К.: Вид-во УАДУ, 2000. — 328 с.

4. *Брайсон Д. М.* Стратегічне планування для державних і неприбуткових організацій / Пер. з англ. А. Кам'янець. — Львів: Літопис, 2004. — 352 с.
5. *Вакуленко В. М., Мамонова В. В., Шаров Ю. П.* Стратегічне планування на місцевому та регіональному рівнях: Навч. посіб. — Ужгород: Патент, 2004. — 198 с.
6. *Вакуленко В. М.* Концептуальні напрями стратегічного планування економічного розвитку // Управління сучасним містом. — 2001. — № 1–3(1). — С. 83–86.
7. *Воронков А. А.* Методы анализа и оценки государственных программ в США. — М.: Наука, 1986. — 190 с.
8. *Дехтяренко Ю.* Стратегія розвитку міста: територіально-планувальний аспект // Управління сучасним містом. — 2001. — № 1–3. — С. 86–99.
9. *Дробенко Г., Брусак Р., Свірський Ю.* Стратегічне планування розвитку територіальних громад. — Львів: Сполом, 2001. — 118 с.
10. *Європейська* хартія місцевого самоврядування та розвиток місцевої та регіональної демократії в Україні: Наук.-практ. посіб. / Упоряд.: О. В. Бейко, А. К. Гук, В. М. Князев; За ред. М. О. Пухтинського, В. В. Толкованова. — К.: Крамар, 2003. — 396 с.
11. *Завгородній Є. В.* Стимулювання розвитку регіонів // Бюлетень Дніпропетровського обласного управління юстиції. — 2006. — № 1. — С. 27–32.
12. *Зайченко О. П., Кузнєцова І. С., Ільчук В. П.* Регіональна політика підтримки інноваційної діяльності в малому бізнесі. — К.: НДІСЕП, 2005. — 101 с.
13. *Збірка документів Ради Європи, ратифікованих Україною.* — К.: Фенікс, 2006. — 496 с.
14. *Звернення Президента України до Верховної Ради України 9 лютого 2006 року* // Економіст. — 2006. — № 2 (лютий). — С. 12–17.
15. *Інформаційні матеріали про роботу Кабінету Міністрів України за дев'ять місяців 2005 року.* — 87 с.
16. *Коліушко І. Б.* Виконавча влада та проблеми адміністративної реформи в Україні. — К.: Факт, 2002. — 260 с.
17. *Коновенко П.* Українська освіта у світовому просторі // Освіта. — № 40(5224). — 11–18 жовтня 2006 р. — С. 2–7.

18. *Куйбіда В. С.* Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування. — К.: МАУП, 2004. — 432 с.
19. *Мамонова В. В.* Концептуальні засади створення нової національної системи планування розвитку територій // Управління сучасним містом. — 2002. — 1–3(5). — С. 43–49.
20. *Мамонова В. В.* Стратегічне планування в управлінні сучасним містом // Управління сучасним містом. — 2001. — 1–3(1). — С. 129–135.
21. *Павлов В. І.* Політика регіонального розвитку в умовах ринкової трансформації (Теоретико-методологічні аспекти та механізми реалізації). — Луцьк: Надстир'я, 2000. — 580 с.
22. *Пархоменко В., Прошко В., Мавко П.* Стратегічне планування розвитку громади. — Львів: Сполом, 2002. — 160 с.
23. *Регіональне управління:* Навч. посіб. / Л. М. Зайцева, С. М. Серьогін, Н. Й. Коніщева та ін.; За наук. ред. Л. М. Зайцевої. — Д.: ДФ УАДУ, 2000. — 240 с.
24. *Романюк С. А.* Політика регіонального розвитку в Україні: сучасний стан і нові можливості. Регіональні дослідження. — К.: Вид-во УАДУ, 2001. — 112 с.
25. *Смирная В. М.* Маркетинговые исследования регионального рынка образования // Зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету. — Луганськ: Вид-во СНУ, 2000. — С. 168–169.
26. *Стеченко Д. М.* Управління регіональним розвитком: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 2000. — 223 с.
27. *Стеченко Д. М.* Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Навч. посіб. — К.: Вікар, 2002. — 374 с.
28. *Строкань Т. М.* Організаційна роль житлово-комунального господарства міста в забезпеченні його благоустрою // Регіональні перспективи. — 2000. — № 5.
29. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету” № 621–2003-п від 26 квітня 2003 р. — 16 с.
30. *План дій для нового міністра:* Практ. посіб. / Т. Мотренко, А. Вишневський, В. Баєв, А. Бондаренко; За заг. ред. Т. Мотренка. — К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. — 352 с.

31. *Послання Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2000 році.* — К.: Інформ.-видав. центр Держкомстату України, 2001. — 404 с.
32. *Пропозиції Верховної Ради України щодо основних напрямів бюджетної політики на 2007 рік // Відомості Верховної Ради України.* — 2006. — 6 жовт.
33. *Пропозиції Президенту: нова хвиля реформ.* — К.: Комісія “блакитної стрічки”, 2005. — 104 с.
34. *Тертичка В. В.* Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. — К.: Основи, 2002. — 750 с.
35. *Указ Президента України “Про впровадження системи стратегічного планування і прогнозування” від 30 квітня 1999 р.* — № 460/99.
36. *Харьковский Б. Т., Бережной О. Н.* Методы переработки бытовых отходов города // Зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету. — Луганськ: Вид-во СНУ, 2000.
37. *Цветков В. В.* Державне управління: основні фактори ефективності (політико-правовий аспект). — Харків: Право, 1996. — 164 с.

Додаткова

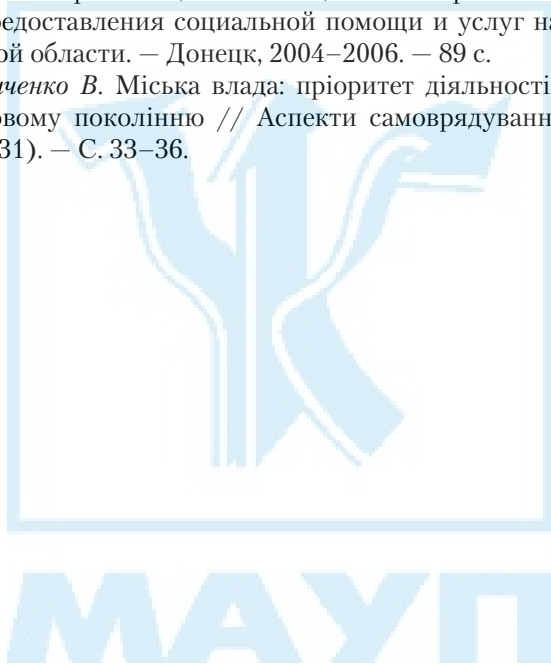
38. *Батанов О. В.* Територіальна громада — основа місцевого самоврядування. — К.: Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, 2001. — 260 с.
39. *Бугай С. Н., Афанасьева Л. Ф., Лисак Н. В., Макеєва Т. И.* Информационно-коммуникационная система государственного управления региональной политикой как составляющая “электронного правительства” // Информация, анализ, прогноз — стратегические рычаги эффективного государственного управления: Тезисы докладов: Материалы V Междунар. науч.-практ. конф. — К.: УкрИНТЭИ, 2006. — С. 28–37.
40. *Бутирська Т.* Державне будівництво: концептуальна трансформація // Зб. наук. праць НАДУ. — 2005. — Вип. 2. — С. 20–29.
41. *Вівчарик М. М.* Україна від етносу до нації: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 2004. — 239 с.
42. *Гакман С.* Державне регулювання процесів запобігання етнополітичним конфліктам у контексті транскордонного співробітництва // Зб. наук. праць НАДУ. — 2005. — Вип. 2. — С. 166–176.

43. *Грицяк І.* Моделі регіонального та місцевого рівнів європейського управління // Проблеми децентралізації: національний та міжнародний досвід: Зб. матеріалів та документів / Наук. ред. М. Пухтинський. — К.: Атака, 2006. — С. 269–279.
44. *Доля І., Пожидаєв Є.* Проблема реформування системи місцевого самоврядування: погляд з регіону (соціологічний аспект) // Аспекти самоврядування. — 2005. — № 5(31). — С. 13–17.
45. *Заєць А.* Законодавче забезпечення реформи місцевого самоврядування і адміністративно-територіального устрою України // Матеріали наук.-практ. семінару “Реформування місцевого самоврядування в контексті конституційної реформи”. Засідання Спільки секретарів місцевих рад, 23–24 червня 2005 року, м. Бердянськ. — К., 2005.
46. *Здіорук С. І.* Суспільно-релігійні відносини: виклики України ХХІ століття. — К.: Знання України, 2005. — 552 с.
47. *Інноваційні шляхи муніципального розвитку (сучасний стан, прогнози, проекти і програми):* XI Всеукраїнські муніципальні слухання, м. Бердянськ 18–20 вересня 2006 року. — К.: Логос, 2006. — 50 с.
48. *Інститути та інструменти розвитку територій.* На шляху до європейських принципів / За ред. С. Максименка. — К.: Міленіум. — 244 с.
49. *Іщенко О.* Адміністрація Президента України як інструмент державної регіональної і муніципальної політики // Президент України та державна регіональна і муніципальна політика: Зб. матеріалів та документів / За заг. ред. О. Дьоміна. — К.: Логос, 2002.
50. *Іщенко О.* Кадрове забезпечення місцевого та регіонального розвитку // Зб. наук. праць НАДУ. — 2004. — Вип. 1. — С. 3–13.
51. *Кальниш Ю.* Інституціональні особливості аналітичного супроводу процесів вироблення та реалізації державної політики в сучасній Україні // Вісн. Нац. академії державного управління при Президентіві України. — 2006. — Вип. 2. — К.: Вид-во НАДУ, 2006. — С. 36–43.
52. *Карий О.* Інтернет-сторінки органів місцевого самоврядування деяких міст України // Аспекти самоврядування. — 2005. — № 4(30). — С. 28–35.

53. *Кобзар І. М.* Концептуальні підходи до вирішення мовних проблем на Донеччині // Вісн. Донецького держ. ун-ту економіки і торгівлі імені М. Туган-Барановського. — 2006. — № 2(30). — С. 143–149.
54. *Лопушинський І.* Відродження національної свідомості та само-свідомості як першочергова місія нової української влади // Вісн. НАДУ. — 2006. — Вип. 2. — С. 376–382.
55. *Максюта А.* Удосконалення бюджетного законодавства в контексті проведення адміністративно-територіальної реформи // Матеріали науково-практичного семінару “Реформування місцевого самоврядування в контексті конституційної реформи”. Засідання Спільки секретарів місцевих рад, 23–24 червня 2005 року, м. Бердянськ. — К., 2005.
56. *Нижник Н. Р., Машков О. А.* Системний підхід в організації державного управління. — К.: Вид-во УАДУ, 1998. — 160 с.
57. *Невелєв О. М., Данилишин Б. М.* Сталий розвиток регіону: стратегічні напрями і механізми. — К., 2002. — 127 с.
58. *Пал Л.* Аналіз державної політики / Пер. з англ. І. Дзюб. — К.: Основи, 1999.
59. *Плющ Р. М.* Формування структури місцевого самоврядування: організаційно-управлінський аспект. — Херсон: Вид-во ВАТ “ХМД”, 2006. — 396 с.
60. *Поляк О. В.* Механізми надання управлінських послуг органами влади: Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. управління. — 25.00.02. — Механізми державного управління / Львівський інститут державного управління НАДУ. — Львів, 2006. — 20 с.
61. *Президент* України та державна регіональна і муніципальна політика: Зб. матеріалів та документів / За заг. ред. О. Дьоміна. — К.: Логос, 2002. — 236 с.
62. *Проблеми* децентралізації: національний і міжнародний досвід: Зб. матеріалів та документів / Наук. ред. М. Пухтинський. — К.: Атака, 2006.
63. *Проблеми* залучення молоді до процесу прийняття рішень на місцевому і регіональному рівнях: Матер. Міжнар. наук.-практ. конференції 15–16 грудня 2005 р. / Ред. кол. І. Д. Бех (гол. ред.) та ін. — Тернопіль: Тернограф, 2006.
64. *Пухтинський М.* Концептуальні підходи до перспектив місцевого і регіонального розвитку // Президент України та державна ре-

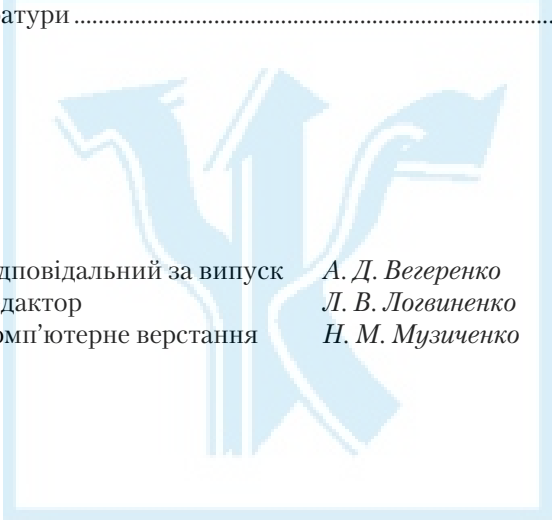
гіональна і муніципальна політика: Зб. матеріалів та документів / За заг. ред. О. Дьоміна. — К.: Логос, 2002.

65. *Реформа для людини*: Зб. матеріалів про шляхи реалізації адміністративно-територіальної реформи в Україні / Ред. А. А. Москалюк. — К., 2005. — 238 с.
66. *Розробка та реалізація стратегій розвитку територіальних громад: вітчизняний досвід* / Ред. С. Максименко, В. Нудельман, І. Санжаровський. — К., 2003.
67. *Социальная защита населения: Сб. материалов по вопросам разработки и реализации инновационной стратегии эффективного предоставления социальной помощи и услуг населению Донецкой области.* — Донецк, 2004–2006. — 89 с.
68. *Удовиченко В.* Міська влада: пріоритет діяльності — у сприянні новому поколінню // *Аспекти самоврядування.* — 2005. — № 5(31). — С. 33–36.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Формування інфраструктури територій”	6
Зміст дисципліни “Формування інфраструктури територій”	7
Вказівки до виконання контрольної роботи	13
Теми контрольних робіт.....	14
Питання для самоконтролю	15
Список літератури	20

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *Л. В. Логвиненко*
Комп'ютерне верстання *Н. М. Музиченко*

МАУП

Зам. № ВКЦ-3018

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП